

OECD *Multilingual Summaries*

OECD Regions at a Glance 2013

Summary in Finnish

Read the full book on: [10.1787/reg_glance-2013-en](https://doi.org/10.1787/reg_glance-2013-en)

OECD:n aluekatsaus 2013

Suomenkielinen tiivistelmä

Alueilla on keskeinen osa hallituksen pyrkimyksissä edistää kasvua, parantaa hyvinvointia ja torjua eriarvoisuutta, mutta taloudellinen kriisi on kasvattanut kuilua johtavien ja jäljessä olevien alueiden BKT:n välillä joka toisessa OECD-maassa. Suurinta kasvua parhaiten ja huonoiten suoriutuvien kymmenesosien välisessä kuilussa (yli 8 %) esiintyi Tanskassa, Irlannissa ja Slovakian tasavallassa. Alueellisen eriarvoisuuden väheneminen johtui pikemminkin rikkaimpien alueiden taantumisesta kuin siitä, että köyhimmät alueet olisivat kuroneet välimatkan umpeen, lukuun ottamatta Kiinaa ja Intiaa. Kolmessa neljäsosassa tutkituista maista BKT asukasta kohden pieneni parhaiten suoriutuvan kymmenesosan kohdalla vuosina 2008–2010. BKT pieneni eniten Kanadassa ja Virossa (12 %).

Vuonna 2012 alueelliset, paikallis- ja muu keskustasoa alempana olevat hallinnot muodostivat 40 % julkisista menoista OECD:n alueella, vaikka eri maiden luvut vaihtelevatkin suuresti federalismin tason, paikallishallinnon hajauttamisen ja taloudellisen riippumattomuuden mukaan. Keskustasoa alempana olevat hallinnot ovat vastuussa 72 prosentista suorista julkisista menoista OECD-maiden alueella, ja luku on usein vieläkin suurempi liittovaltioissa (Belgia, Kanada, Saksa, Sveitsi ja Yhdysvallat), joiden kokonaissummassa yhdistyvät liittovaltioiden ja paikallishallintojen investoinnit.

Kaikenkokoiset ja erityisesti suuret kaupungit ovat tärkeitä tekijöitä kansallisissa suorituksissa. OECD-maiden 275 metropolialuetta muodostivat yli puolet OECD-maiden BKT:sta vuosina 2000–2010. Talouskriisillä on kuitenkin ollut suuri vaikutus työmarkkinoihin myös metropolialueilla. Tämän tuloksena 45 prosentissa OECD-maita työttömyysaste oli metropolialueilla yli kansallisen keskiarvon vuonna 2012.

Vaikka metropolialueet ovatkin tärkeitä yksiköitä julkisessa politiikassa, niiden taloudelliset ja sosiaaliset rajat eivät yleensä vastaa hallinnollisia rajoja. Useimmissa tapauksissa monet paikallis- ja alueelliset hallinnot osallistuvat poliittisiin päätöksiin samassa kaupungissa, mikä edellyttää eri instituutioiden tavoitteiden hyvää linjausta.

Vaikka talouskasvu ja muut menestyksen mittarit vaihtelevat suuresti alueiden ja jopa yksittäisen maan sisällä, OECD:n tutkimukset osoittavat, että heikosti suoriutuvista maista voi tulla kilpailukykyisiä, mikäli poliittiset yhdistelmät ovat oikeita ja toiminta koordinoidaan hallituksen kaikilla tasoilla.

Tärkeimmät havainnot

Alueet edistävät kasvua ja hyvinvointia

- Ainoastaan 10 prosenttia alueista oli vastuussa työllisyyden keskimääräisestä 39 prosentin kokonaiskasvusta ja BKT:n 42 prosentin kasvusta OECD-maissa viimeisen vuosikymmenen aikana.
- Talouskriisin vuoksi BKT asukasta kohden on pienentynyt suurimmassa osassa alueita vuodesta 2008 lähtien. Maaseudulla pieneneminen on ollut yleisesti ottaen alhaisempaa kuin kaupunkialueilla, vaikka edellisillä näyttääkin olevan enemmän vaikeuksia työpaikkojen luomisessa taloudellisen taantumisen aikana.

- OECD-alueilla, joilla työttömyysaste on korkea, myös osa-aikatyöllisyyden osuus on suurempi ja osa-aikatyötä tekevien henkilöiden määrä on kasvanut viime vuosien aikana. Osa-aikatyöntekijöihin vaikuttaa paitsi alueellinen demografia myös tiettyjen perhepalveluiden, kuten lastenhoitopalveluiden, säännöstely ja saatavuus.
- Noin 26 prosentissa OECD-alueita alle 50 prosenttia naisista kävi töissä vuonna 2011. Alueelliset epäkohdat naisten työllistämiseksi ovat suurimpia Israelissa, Italiassa, Slovakian tasavallassa, Espanjassa, Turkissa ja Yhdysvalloissa.
- Nuorten työttömyys on erityisen huolestuttavaa Kreikassa, Italiassa, Meksikossa, Puolassa, Portugalissa, Slovakian tasavallassa ja Espanjassa, joissa joillakin alueilla nuorten työttömyysaste on jopa 40 %. Näiden alueiden työmarkkinoiden tiettyjen olosuhteiden käsitteleminen ja reagoiminen paikallisiin tilanteisiin räätälöidyllä politiikalla voisi auttaa kansallisessa elpymisessä suuresti.
- Vaikka elinajanodote on kasvanut ja lapsikuolleisuus vähentynyt kaikissa OECD-maissa viimeisten 30 vuoden aikana, Espanjan, Australian, Meksikon, Yhdysvaltojen ja Portugalin eri alueiden välillä on silti havaittavissa merkittäviä eroavaisuuksia molempien lukujen kohdalla. Kanadassa ja Slovakian tasavallassa taas lapsikuolleisuusluvussa on eroavaisuuksia eri alueiden välillä.
- Vuosina 2005–2008 hiilidioksidipäästöt asukasta kohden laskivat suurimassa osassa OECD-maita, erityisesti Kanadassa ja OECD-maihin kuulumattomissa maissa Brasiliassa.

Yhteistyö ja tarve saada aikaan enemmän vähemmällä

- OECD-maiden keskustasoa alempana olevien hallintojen menot vastasivat 27 % BKT:sta, 40 % kaikista julkisista menoista ja 72 % suorista julkisista investoinneista vuonna 2012.
- Verotulot kattoivat keskimäärin 45 % keskustasoa alempana olevien hallintojen menoista OECD-alueilla. Keskus- ja ylikansalliset hallintojen varainsiirrot taas kattoivat noin 38 % tuloista.
- Vuoden 2012 lopussa OECD-alueen (30 maata) julkisen talouden bruttovelka oli 113 % BKT:sta, kun taas keskustasoa alempana olevien hallintojen velka oli 22 % BKT:sta.
- Vuosina 2007–2012 keskushallintoa alempana olevien hallintojen suorat investoinnit asukasta kohden vähenivät jyrkästi OECD:n alueella (noin 7 %). Tämä heijastaa tehtyjä leikkauksia budjettivajeen vähentämiseksi ja hyvinvointiin, terveyteen ja koulutukseen liittyvien menojen säilyttämiseksi, Saman ajanjakson aikana alueellinen bruttovelka kasvoi 14 prosentilla, mikä vastaa noin 1 000 dollarin kasvua asukasta kohden.
- Mitä budjetointiin ja menoihin liittyviin päätöksiin tulee, kaikkien hallitustasojen tulee tehdä yhteistyötä, koordinoita tavoitteensa ja politiikkansa kansallisissa, alueellisissa ja paikallisissa hallituksissa.

Metropolialueet kasvun, kestävän kehityksen ja sosiaalisen integroitumisen moottoreina

- Seitsemänkymmentä prosenttia OECD-maiden asukkaista asuu erikokoisissa kaupungeissa, ja metropolialueet kattavat 50 % OECD-maiden väestöstä.
- 16 OECD-maassa 65 % kaikista patenteista myönnettiin metropolialueella vuonna 2008.
- Kriisillä on vaikutus metropolialueisiin: metropolialueiden työttömyysaste kasvoi enemmän viimeisten neljän vuoden aikana kuin viime vuosikymmenen aikana 26/28 tutkitusta OECD-maassa.
- Kaupungit jatkavat laajenemistaan nopeammin kuin väestönkasvu monilla metropolialueilla.
- Metropolialueet ovat suurien energiankuluttajia ja hiilidioksidin tuottajia. Joka toisessa OECD-maassa hiilidioksidipäästöt metropoleissa asukasta kohden ovat kuitenkin alhaisempia kuin harvemmin asutuilla alueilla.

© OECD

Tämä yhteenveto ei ole virallinen OECD-käännös.

Tämän yhteenvedon kopioiminen on sallittua sillä edellytyksellä, että OECD:n tekijänoikeudet ja alkuperäisen julkaisun nimi mainitaan.

Monikieliset yhteenvedot ovat käännettyjä otteita OECD:n julkaisuista, jotka on julkaistu alun perin englanniksi ja ranskaksi.

Julkaisuja on saatavilla maksutta OECD:n verkkokirjastossa osoitteessa www.oecd.org/bookshop

Lisätietoja antaa: OECD Rights and Translation unit, Public Affairs and Communications Directorate
Sähköposti: rights@oecd.org faksinumero: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)

2 rue André-Pascal, 75116

Paris, France

Vieraile osaston verkkosivuilla osoitteessa www.oecd.org/rights

[Read the complete English version on OECD iLibrary!](#)

© OECD (2013), *OECD Regions at a Glance 2013*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/reg_glance-2013-en